

xxv. xapo

2026ko iraila - 25. zenbakia

Goizuetako
aldizkaria

xxv. xapo

mende laurden
herriari begira

zenbaki honetan

• **Argitaratzailea:**
Goizuetako herritarrek
eta Goizuetako Udalaren
Euskara Zerbitzua

• **Irudiak:**
Esteban Arotzena,
Goizuetako eskola, Olaia
Lekuona, Hashem Al Khalili
eta beste hainbat
herritarrek utzitakoak.

• **Diseinua:**
Allende Arnaiz

• **Maketazioa:**
astidiseinua.com

LG NA 742-2016

aurkibidea

3 Aurkezpena

4-8 Frontoi baten arrakasta

9-11 Hashem Al Khalili,
Palestinatik Goizuetara

12-13 Goizueta koloretan

14-17 Goizueta iruditan

18-19 Bertso txokoa

20 Atzera begira:
2005. urtea

21 Inkesta: Zein da zure
herriko putzu
gustokoena?

22-27 Xalto eskolako urtekaria

28 Zure txanda 25 urte

XXV. XAPO mende laurden herriari begira

XXV. alea, 25. aldiz iritsiko da aurtengoan Xapo goizuetarren etxeetara. Urteurren borobila, mende laurdenez herriari eta herritarrei buruzko kontuak eta istorioak, elkarrizketak, galdeketak, erreportajeak, argazkiak, denborapasak eta beste hainbat formatutan betetako orriz osatu baita Xapo, urtez urte. Baita aurtengoan ere, bete-beteta dator 25. alea. Zer datorren jakiteko gogoz?

Herriko eremu batera mugatu gara aurtengoan arrakastari buruz hitz egiteko: frontoia. Jakina da Goizuetako frontoiak eta Umore Ona elkarteak zenbateko pisua eta garrantzia izan duten betidanik, nolako uza jaso izan den bertatik. Gaur egun ere puri-purian eta indarrean daude herriko pilotariak, baikoitza berean, eta lau bildu ditugu beraien berri berriekin aritzeko: Aritz Zubiri, Alize Sagardui, Iker Salaberria eta Beñat Apezetxea. Orain arteko ibilbideaz eta datorrenaz hitz egiteko parada izan dugu; eta zuk, irakurle, esanda-

koak irakurtzeko aukera paregabea daukazu.

Baina frontoitik kanpo ere bada herria, noski. Eta herria bertan bizi diren guztiek egiten dutenez, “Goizuetako kololetan” ekimenean parte hartu zuten herritarretako batzuekin aritu gara, kulturartekotasuna ardatz. Goizuetara nola, zein asmorekin, nondik, noiz... iritsi ziren galdetu diegu, baita zein den herriari buruz duten irudia ere, zer den jaso dutena. Nola ikusten dituzte gure herria eta herritarrak bertara etorri direnek?

Tamalez, 2026an oraindik ere Palestinako genozidioa abian da, urte luzetako sarraskiari jarraipena emanez. Hashem Al Khalili, Goizuetarekin hurreman estua duen Palestinarraren eskutik bere nondik norakoak eta iraganaren berri izan dugu. Lerro horietan argi geratzen da Palestinaren aurkako oldarraldia ez dela orain dela gutxi hasitako afera.

Irudiek ere beren lekua izango dute Xapo honetan. Gaur egungo begietatik

argazki zaharrei begiratzea ariketa interesgarria da, nondik gatozen ikusteko; baina baita herritarrak nola aldatu diren ikusteko ere. Ezagutuko ote ditugu argazki zaharretan agertzen diren lagun guztiak?

Ezin zen bestela izan, eta urteroko atalak ere presente egongo dira: atzera begira 2005eko berri esanguratsuak freskatzeko, bertso txokoa 1990eko Nafarroako Bertsolari Txapelketako Manolo Arozenaren eta Bautista Perurenaren aleez gozatzeko, inkesta uda bero honetan herritarren putzurik gogoenak ezagutzeko (eta nahi izanez gero, ideiak hartzeko) eta zure txanda berriz, aurtengoan, besteen erantzunak irakurri ordez norberak erantzuteko. Zer gehiago eskatu ahal zaio ale bati?

Eser zaitez, irakurle, eta har ezazu tarte bat aurtengo aldizkaria zuketzeko. Auzolanean eta herritarren ezinbesteko laguntzarekin osatutako XXV. Xapo hemen da!

4

erreportajea

Frontoi baten arrakasta

Xaporen aurreko ale batean, “Herri baten arrakasta” izeneko saila irakurtzeko aukera izan genuen. Bertan, Yoni Salaberria *Rig3l* musikaria eta Hodei Lujanbio mendi lasterkariarekin aritu ginen, beraien ibilbidea eta azken boladako arrakastaz. Aurten ere bide bera jarraituko dugu, baina ez gara herri osora zabaldu, aitzitik, frontoira mugatu gara. XXV. Xapo hone-

tan, azken urteotan frontoian ibilbide esanguratsuak egiten ari diren lau herritar elkartu ditugu: Aritz Zubiri, Alize Sagardui, Iker Salaberria eta Beñat Apezetxea. Lehenengo biek txapela baina irabazi dute azken urtean: Zubirik binakako erremonete txapelketakoa, Sagarduik berriz, binakako eskupilota txapelketakoa. Beste biek lortutakoa ez da gutxiagorako: Apezetxeak Aspe

enpresarekin profesional mailan debuta egitea lortu du; Salaberriak, berriz, zazpigarren urtea du profesional mailan. Beraien ibilbidea, frontoiarekin izan duten lotura, herriko elkarte, babes, bizipenak... Horiek eta gehiago jorratuko ditugu; “Herri baten arrakasta” ikustetik “Frontoi baten arrakasta” ezagutzera igaroko gara. Zatoz, beraz, irakurle!

URTEA HASTEKO: ERREMONTEN BINA KAKO TXAPELDUN

Urtarrilaren 2an binakako txapelketa izatea lortu zuen Aritz Zubirik (Goizueta, 1987) Ansa II. arekin batera, eta "liberazio" bat izan zela aitortu digu, "san berria zuten, urte bat bakarra gehio seittuko zula Oriamendi enpresak, ez genekin Galarretan gehio seittuko giñun o ez. Eta alde hortatikan, Galarreta da remountistantzako katedrala, eta bertan binakako txapelketa nagusia irabaztea neretzako gauza haundi bat da". Balioa ematen dio aurrean lortutakoari, urtea ez baitzuen edonola hasi, "neretzako, pertsonalki, nik irabazi nezakeen txapelik preziatuna, ta hori lortzera nire karrerako gauzik inportanteenatako bat lortzea izan da".

14 URTERE KIN BINA KAKO TXAPELAREN JABE

Enara Gaminderekin bikotea osatuz, Alize Sagarduik (Goizueta, 2011) 14 urterekin elite mailako lehen txapela eskuratu du azken urte honetan, Emakume Master Cup txapelketako binakako txapela, Arrizabalaga-Bergara bikoteari finalean gain hartuta. Pozez gainezka agertu da gaia atera diogunean, "eia san, 14 urterekin txapela bat irabaztea niretzako kriston oparia izan da. Nik uste dut pilotak eman dian gauzarik hobena dela". Uste baino urrunago heldu dela ere aitortu digu, "esan ziatenen elite mailan txapelketa jokatu nola, ez nun imajinatuko finalera ailetzea lortuko genunik, eta oaindik gutxio, txapela irabaziko genunik. Eta halaxe tokatu zen". Denbora apur bat pasa arren final hartaz geroztik, "izugarritzko poza ematen dit oaindik, eta hoixe, batez ere oparia" dela dio; ederki landu eta lortutako oparia, inondik inora.

ZAHARRAK BERRI HERRIAN: BESTE PILOTARI BAT PROFESIONAL MAILAN

Azken urte honetan pausu handi bat eman du Beñat Apezetxea (Goizueta, 2005) herri-tarrak: Aspe enpresarekin pilotari profesio-

nal modura debuta egin du. Apezetxeak berak aitortu du Aspek eman diola “aukera hori”, eta “ttiki ttikitatik helburua hori izaten du, profesionalak izatea” dio. Helburua lortu du goizuetar gazteak aurtan, eta bere erreferenteak txikitatik pilotari profesionalak izan direla aitortu ondoren, “oain ttikitako amets hori egia bihurtua dela, pertsonalki oso kontentu” dagoela esan digu.

7 URTE: PROFESIONAL BATEN IBILBIDEA

Zazpigarren urtea du aurtengoa profesional mailan Iker Salaberriak (Goizue-

ta, 1999). “Abudo xamar pasatu dia, seinale ona” dela adierazi digu 27 urteko gazteak. Ibilbidearen balorazio positiboa egiten du, “ttikitatik gustatu izan ziun hortatik bizitzeko aukera izatea” edonork nahiko lukeen zerbait dela azalduz. Hala ere, beti dena “nahi izaten dena bezala” ez dela ateratzen badaki, eta “momentu txarrak, kaxkarrak” ere topatzen direla bidean, baina “horietatik ere pasatu egin behar da”. Guztia balantzan jartzen duenean, ordea, gertaera eta bizipen onen aldera makurtzen zaio balantza Salaberriari, zalantzarik gabe. Urte batzuk badaramatza profesional mailan, 7 hain zuzen ere, eta beste batzuk egiteko gogotsu dago.

FRONTOIA: PILOTARRAKO LEKU BAINO GEHIAGO

Sagarduik beretzako frontoia “biarren itxea” izan dela esan digu, “oroitzapen asko eta kuttunak” bertan bizitzeko aukera eman diona. Zubirik, berriz, dio “eunero-eunero elkartzen giñan to-kia” zela umetan, baita gerora “herri pilla bat izauteko aukera eman” dion lekua ere; “famili ttiki bat” laburbildu du. Apezetxeari ere oroitzapen ugari datozkio, aspaldidanik hasita. “Pillotan ibiltzera, eskolatik atere ta frontoira, jolasen aritzera beti frontoien” ibiltzen zirela azaltzen du. Azken esaldiak argi uzten du leku kuttuna duela hor-

ma-arte hori: “gustukona duan ta izan duan tokia”. Ez da oroitzapenik gabea Salaberria ere. “Ttikitatik gustatu” zaion kirola izan da pilota, eta ordu mordo eman ditu frontoi batean zein bestean. Lehendabiziko txapelak gogoan izan arren, alderdirik ederrena “nire afizioa ofizio bihurtzeko aukera” izatea dela dio; “ttikitatik in zun kirol batetik bizi ahal izatea”.

UMORE ONA ELKARTEA: HERRIAREN ZAKO LANEA

Hitz onak besterik ez zaizkie irteten lauri herriko elkarteari buruz galde-tuta. Baloreak eta diziplina egoki bat ematen dizkiela herriko pilotariei txi-kitatik hasita, jendea auzolanean eta boluntario modura engaiatzeko gaitasuna duela, herriko ume gehienak bertatik igarotzen direla, zaharragoek erreferentzialtasuna ematen dietela gazteagoei... Eredugarritzat hartzen dute denek bai elkarteak, bai bertan lanean ibili den eta dabilen jendea. Eta, noski, ez dira pilotara soilik mugatzen: dantzak, pala edo abesbatza ere izan dituzte gogoan; orotariko alorretara heltzen baita Umore Ona elkartearen lanerako esparrua.

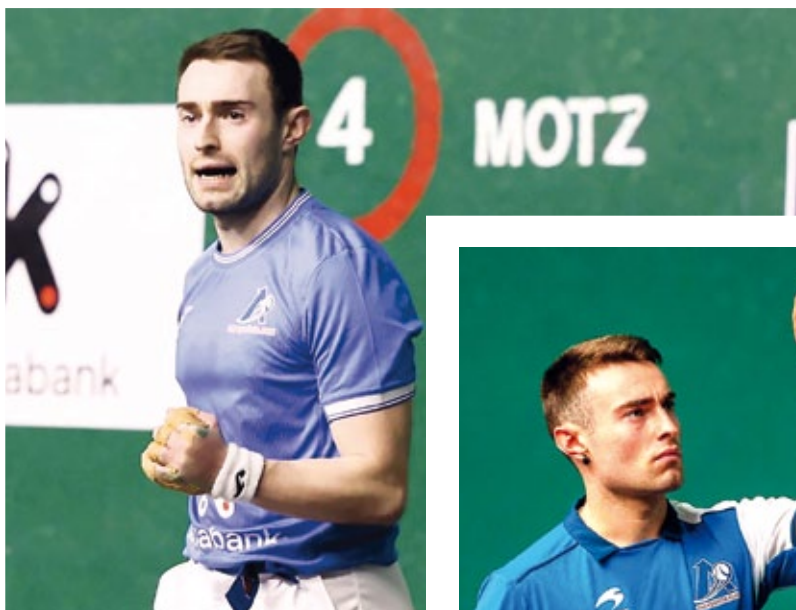
IRABAZI ETA GALDU, GALDU ETA IRABAZI

Irabaztearen pozaz, galtzearen penaz eta txapelak lortzeko grinaz ere galde-tu diogu laukoteari. Denetan beterrak argi adierazi du, “ttikitatik saten diute inportantea parte hartzea dela miño poza irabazitakoa izaten da”. Honek ez du esan nahi, ordea, galtzen ikasten ez denik, “pixkana-pixkana ikasten da galtzen re”. Barruan duzuna emanda galduz gero; gaitz erdi, zurea eman gabe utzita galtzen duzunean izaten omen da okerrera. Honetan bat egiten du aurten Asperekin debuta egin duen goizuetar gazteak ere. Bere maila ematea lortzen ez duenean “triste

ta haserre eoten naiz nire burukin”, partidua etsita amaituz. Baina astelehenean berriro hasten dira entrenamenduak, hurrengo asteburura begira jarri eta “pixkanaka buelta maten jotzen za”. Salaberria ere kontziente da “eliteko kirolak momentu txarxeok kartzten” dituela, “azkenen, beste lan bat bezala delako ta beti gustatzen ziu-

lako gauzak ahal den okina ittea”. Baldintzatzaile fisikoez gain mentalak ere badaudela dio eta horiek ere kontrolatu behar direla, “azken baten zulo beltz baten sartzen baza zalla da atetzea”. Sagarduik ere antzera bizi ditu lehiaren gorabehera horiek, “ttikitatik oso konpetitibak izan naiz alde hortatik”; bere hitzetan. “Galtzea ez zitzaian ba-

tere gustatzen ta beti irabaztera atetzen nitzan kantxara” esanez jarraitu du, baina badirela” pare bat urte jada lasaiago jokatuz, gauzak kontrolatuz”.

HERRI BATEN BABESA, AZPIAN DAGOEN SAREA

Eliteko maila horietan aritzen direnei galdetuta, eurek ere garbi esaten dute: eguneroko lana, esfortzua, diziplina... Beharrezkoak dira, noski, baina baita atzetik bultza egingo dizun eta eutsiko zaituen sare bat izatea ere. Herrian topatu dute sare hori gure lau protagonistek. “Badakiu gu gala aurpegia ematen dunak, telebistan atetzen ganak, biño hori posible izateko atzetikan jende askon beharra” dagoela ongi daki erremontistak. “Herri ttikia” eta “komunitate ttiki bat” parekatzen ditu Salaberriak; “denak izaunak galako” eta horrek dakarrelako momentu onetan eta txarretan “laguntzen ta animok maten” gertuko jende ugari edukitzea. Apezetxeak babes-sarea aipatuta, herriaz gain familia eta lagunak dauzka gogoan, betidanik leku guztietara jarraitu baitiote, babesa adierazteko. Hala ere, herriari ere zuzendu zaio: “Ikiarritzko kariñoa jaso dut ta oso maitatua sentittu izan naiz beti, ta hori

ikaragarria da pillotari batentzako. Izugarria da herri batek zuri hola seitztea”. Sagarduik ere “pertsonek nabaritzen” du “pilla bat animatzen” dutela eta “beti laguntzeko prest” daudela. Esker onez adierazi du: “Eozin momentutan frontoia betetzen da, ta horrek poz haundia maten du. Kalen re jendek beti galtzen dit ‘Zer moduz partidua?’, ta dudik gabe nik babes hori sentitzen dut.”

ARRAKASTAK DAKARRENA: OHOREA ETA ARDURA

Gauza jakina da Goizuetak urte luzetako historia duela frontoiaren eta pilotaren munduan, izen esanguratsu eta marka handiak utzitako jendea egon dela herrian. Kate hori ez da eten, aitzitik, katebegi berriak dira lehendik zeudenengana lotu direnak. “Herri arrakastatsua” da Goizueta arlo honetan zalantzarik gabe, baina, hori zer da gure elkarrizketatuentzat, ohorea ala ardura? Gazteenak argi eta garbi esan digu, “izen haundik daude hor: Olaizola, Salaberria, Apezetxea... Hor sartzea ohore bat da, ardura ez; oaindik”. Badaki herrian “afizio haundia” dagoela eta jendeari poza eragiten diola gazteak atzetik badatozela ikusteak, eta

beretzat ere pozgarri da horietako bat izatea. Antzerako bidetik jo du bigarren gazteenak ere, “Alizetik hasita, Zubiri, Iker ta lauak gaude. Herri batentzako goi mailako lau kirolari izatea oso polita da. Beti salsa bado: batek ez bado jokatzen, bestek jokatzen do. Ta ohorea edo ardura, nik esanen nuke ohorea dela, azkenen, hainbeste pillotari eotea”. Herriarentzat garrantzitsua den horren parte izateak poza eragiten diela nabaritzen zaie. Zubirik esperientziatik dio “Euskal Herrira mugatzen da gure kirola, biño gure eremun nik uste denek badakitela Goizuta non den”, eta hainbeste pilotari izateak leku bat eta ospe puntu bat eman diola herriari. Ohorea eta ospearen aferari zentzuz erantzun dio: “alde hortatikan neretzat ohore bat da goizutarra izatea. Dudikan ez do gero balore batzuk transmititzen dila, eta alde hortatikan bai ardura sentitzen dela, balore on batzuk zabaltzeko ardura hori eukitzea”. Azkenik, Salaberriak aurrekoen esanak elkartzen ditu, Zubirik zioenetik herria ezagunago egiten laguntzen duela uste du, eta “ardura bai, biño bueno, nik uste ohorea gehio dela, ez?”. Katearen jarraipena direla aitortzen du, “Aimarrek hasitako bidea” hartu dutela eta herria ezagunago egiten jarraitzen dutela, gaur egun ere.

Hashem Al Khalili, Palestinatik Goizuetara

Ni Hashem Al Khalili naiz, jatorriz palestinarra eta espainiar nazionalizatua. Zisjordania okupatuan jaio nintzen, baina familiarekin alde egin behar izan nuen bertatik 1967ko 6 Eguneko Gerraren ostean. Ezin dut nire burua errefuxiatu edo errefuxiatu politikotzat hartu; ni Espainiara ikastera etorri bainintzen. Ez naiz itzuli Palestinara 67an ateraginetik. Ezin naiz itzuli ez Palestinara, ez Zisjordaniara, ez Israelera, ez nire etxera.

Palestina okupatuan jaio den belaunaldi batekoa zara, errefuxiatu eremu batean hazi dena. Zein dira zure haurtzaroko oroitzapenak? Zein izan da zure ibilbidea?

Errefuxiatu-esparruetan jaio den belaunaldikoa naiz. Nire gurasoak, gaztetan, 48ko Palestinatik kanporatuak izan ziren Israelgo Estatuak sortu baino lehen. Gurasoak Lod-en jaiotakoak ziren (Tel Aviv ondoan). 48an kanporatu ostean Gazara joan ziren eta Gazatik berriz Zisjordaniako Hebronera,

eta bertan jaio nintzen ni.

Baina han ere denbora gutxi iraun genuen, ez baitzegoen lan egiteko aukera askorik. Hebronetik gaur egun Estatu Palestinarreko hiriburua den Ramallah-ra joan ginen, eta han bizi izan nintzen 16 urte bete arte. Nik haurtzaroko lehen urteak errefuxiatu-esparru batean eman nituen, kanpin-denda batean. Ongi gogoratzen dut eguraldi txarrarekin denda barrura alde guztietatik sartzen zela ura, eta ontziekin kanpora ateratu behar izaten

genuela. Hilabeteak eman genituen horrela.

Geroago, NBEren bidez, beste palestinar bati tokatu zitzaion lursail baten zati bat erosi behar izan genuen. Garai hartan, aita eraikuntzan hasia zen lanean, eta langile batzuen laguntzaz, gure etxea izango zen gela bakar bat eraiki genuen familia osoarentzat. Gela bat eta sukalde moduko bat ondoan, hor bizi ginen denok, sei lagun ginen gutxienez. Gogoan dut gela hori jauzi kualitatiboa zela dendarekin alderatuta, baina hemen ere ura sartzen zen, blai eginda esnatzen ginen. Oihal bat jarri behar izan genuen alderik alde, eta jaikitzen ginenean oihal horretatik ura ateratzea jolas moduko bat zen guretzat. Hau da ahaztu ezin dudan oroitzapena.

Noski, oso gaztea nintzenean, ni ez nintzen kontziente pobrezia horretaz, bizi genuen miseria horretaz, kalean jolasten zen haurra nintzelako eta han zeuden haur guztiak bezala sentitzen nintzelako. Baina pentsa, guk ez genuen bainugela bat ere, auzoko komun kolektibo batera joan behar genuen beharrak egitera.

16 urte bete nituen egun berean Sei Eguneko Gerra lehertu zen eta Israelgo armada inguruko zonaldeak bonbardatzen hasi zenean, herritik alde egin behar izan genuen. Israelgo armada abiadura izugarrian zihoan aurrera, beraz, guk kanporantz egin genuen Jordan ibaiaren itsasotik gertu dagoen Jerikora iritsi arte. Hor hasi ziren niretzat, gaztetan, nerabe nintzela, nire bizitzako urterik txarrenak. Izan ere, kontziente nintzen galdu genuenaz; zeren, umetan, ez zara miseria eta pobreziaz jabetzen. Baina 16 urterekin zure etxea eta zuretzat oso garrantzitsuak diren lagunak uzten dituzunean, oso gogorra da.

Jordaniara iristea lortu genuen be-deratzi lagunek: sei anai-arreba, gurasoak eta amona; bi logelako etxea zuten osaba-izeben etxera bizitzera. Espainiara iritsi aurretik Jordanian eman nituen bi urte eta erdiak nire bizitzako gogorrenak izan ziren. Ordu-

rako aitag bere enpresa propioarekin lortua zuen oparotasun guztia suntsitu zuen gerrak. Gatazkak, kanporaketak eta exodoak depresio sakon batean murgildu ninduten. Oso gogorra izan zen.

70. urtean, Jordanian gerra zibila lehertu zenean, 18 urterekin atxilotu ninduten, ekintzaile palestinarra nintzelako, gazteria komunistako kidea. Askatu nindutenean, amak esan zidan: "Ihes egizu, atera zaitez herrialde-

tik". Orduan, klandestinoki egin nuen ihes Siriara eta hilabeteak eman nituen han ezkutatuta. Gurasoek uste zuten bidean hil nintzela; aitzak bi aldiz bidaiatu zuen Siriara nire bila, baina ez zuen nire berririk izan. Horixe izan zen nire esperientzia haur, nerabe eta gazte gisa, azkenean Espainiara ikas-tera iritsi nintzen arte.

Nola lotu zinen Goizuetarekin?

Goizuetar batekin ezkondu nintzela-ko. Bilbon ikasten ari nintzen eta be-

ra ere Bilbora etorri zen ikastera; au-
zo berean bizi ginen. Geroago Portu-
galeten bizi izan ginen, urte asko
eman genituen bertan. Geroago Ma-
drilera urrundu nintzen lan kontuen-
gatik eta berak ere Cacereseraino
joan behar izan zuen, azkenean Ma-
drilen elkartu ginen arte. Baina tira,
hemen Goizueta dugu gure aberri-
tzat. Orain biok jubilatuta gaude eta
ahal dugunean etortzen gara, lehen
baino gehiagotan; hirutik bitan he-
men egoten gara.

Zein da Hashemek Goizuetarekin duen harremana?

Ez daukat hitzik ikusi dudana esker-
tzeko. Ni herri honen parte naiz, he-
men ezkondu naizelako, urte asko da-
ramatzadalako hemen, eta benetan
harro eta eskertuta sentitzen naiz
Goizuetan ikusi dudan guztiagatik.
Izan ere, harrotasunez bete izan nau
batzuetan hona etorri eta genozidioa
salatzeko kontzentrazioa, geldial-
diak, manifestazioak, pankartak egi-
ten zenituztela ikusi dudanean. Ez
dut hitzik hau eskertzeko eta espero
dut berdin egiten jarraitzea, oso harro
nago herri honetako kide naizelako.
Nire anaiei hemengo argazkiak bidal-
tzean, Palestinako banderenak... Be-
netan izugarria da egin duzuen, ika-
ragarria da.

Zer esan nahiko zenieke goizueta- rrei?

Eskerrik asko. Ez daukat beste hitzik
eskerrak emateko. Harro nago hemen
egoteaz; herri honetako kide izateaz
eta herri honen parte izateaz. Gainera,
uste dut, orain arteko bide beretik ja-
rraitu behar dugula. Izan ere, palesti-
nar herriaren aldeko borroka mundu
osoa astintzen ari diren inperialismoa-
ren, kolonialismoaren eta neokolonia-
lismoaren aurkako nazioarteko borro-
karen parte da. Kolonialismo basatia-
ren aro berri baten aurrean gaude, ka-
pitalismo basati baten aurrean.

Palestinaren alde borrokatzea edo
Palestinaren kausari babesa ematea
mundu osoko kausa guztien alde egi-
tea da, kausa bera da; kapitalismo ba-
sati horren aurka borrokatzea. Ezin
dugu onartu Estatu Batuek, adibidez,
herrialde bat inbaditzea petrolioia
kendu nahi dielako, Venezuelan gerta-
tu den bezala. Hau esatea: "Herrialde
bat inbaditu dezakegu, Iran inbaditu
dezakegu... erregimena gustatzen ez
zaigulako". Ez, ezin gara isilik egon
giza eskubideen urraketa-
ren aurrean, estatuen subiranotasunaren urraketa-
ren aurrean, eta herri palestinarra ba-
bestea munduko kausa guztiak ba-
bestea da.

Goizueta koloretan

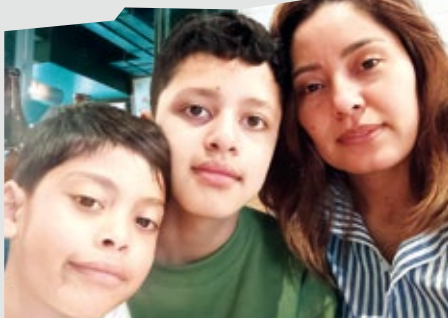
Herritar askok gogoan izangu duzue aurreko udazkenean, 2025eko azaroan herrian ospatu zen jai hura: Goizueta Koloretan. Festa honek, herriko kultur aniztasuna ikusarazteaz gain, elkar ezagutzeko, elkarrekin egoteko eta harremanak sendotzeko balio izan zuen. Oraingoan, festa hartako parte hartzaileetako batzuekin elkartu gara, Goizuetara iritsi arteko beraien nondik norakoak ezagutzeko, baita zer espero zuten eta zer aurkitu duten jakiteko ere. Goizuetarroi zer esango liguketen ere galdetu diegu. Jakin nahi al duzue zer dioten? Hurrengo lerro hauetan aurkituko dituzue beraien erantzunak!

GALDERAK

- 1- Noiz etorri zinen Goizuetara?
- 2- Nolakoa izan zen hona iritsi arteko bidaia?
- 3- Zein izan zen bertan izan zenuen lehenengo inpresioa?
- 4- Zenezkan usteak eta ametsak bete al dira?
- 5- Zer esango zenioke Goizuetako jendeari?

ERANTZUNAK

Jeison Murillo

- 1- 2023ko azaroan.
- 2- Gure herritik, Tolimako Libanotik atera ginen Bogotako hiri-burura joateko. Han, Madrilerantz zihoan hegazkina hartu genuen eta handik beste bat Bilbora iristeko. Gure bila kotxez joan ziren bertara eta hona iritsi ginen.
- 3- Herri txikia zela baina oso polita. Bestalde, asko harritu gintuen jendearen hizketak, ez baikenuen deus ere ulertzen.
- 4- Batzuk bai, eta besteak betetzeko esperoan gaude.
- 5- Jendearengana gehiago hurbiltzeko jai edo festaren bat de-nean eta baita egunerokotasunean ere, harremanak egiteko.

Yanori Ortiz

- 1- 2015eko ekainean.
- 2- Hondurasetik Frantziara joan ginen, handik Bartzelonara eta Bartzelonatik berriz Donostiara. Donostiatik iritsi ginen Goizuetara.
- 3- Udara zenez paisaiaren berdetasunak harritu ninduen eta baita erreka zoragarriak ere, lasaitasun eta bake izugarria ematen zidala sentitu nuen.
- 4- Bai. Toki oso lasaia da umeak hazteko eta bertan ikasteko, horrela naturaz ere goza dezakete.
- 5- Eskerrak ematea besterik ez zait bururatzten, onartua sentitzen naizelako eta jendea atsegina delako nirekin.

Iryna Kurianovych

- 1- 2022ko udaberrian etorri ginen.
- 2- Ukrainako gerratik ihesi, hasieran Poloniara joan behar izan genuen trennez. Bizimodu seguru baten bila etorri ginen bizitza berri bat hasteko beharrarekin.
- 3- Herri adeitsu eta segurua iruditu zitzaigun umeak hazteko. Hasieratik jendearen hurbiltasuna eta eskuzabaltasuna sentitu genituen, jendea oso hurbila da eta beti agurtzen eta barre egiten dute.
- 4- Bai. Segurtasuna eta lasaitasuna lortu ditugu eta komunitateak oso ongi hartu gaitu. Oso eskertuta gaude guztiagatik.
- 5- Diren bezalakoak izaten jarrai dezatela esango nieke goizuetarrei: eskuzabalak, solidarioak eta beraien ohiturez eta kulturaz harro dagoen jendea. Izugarri gustatzen zait ikustea zein ongi zaintzen dituzten beraien ohiturak, festak eta zenbat saiatzen diren hauek denboran iraun dezaten, belaunaldi gazteagoei transmisioa eginez.

Eddy Ponce

- 1- 2025eko urtarrilean.
- 2- Nikaraguatik El Salvadorrera joan ginen lehengo eta gero handik Panamara. Ondoren, Kolonbia aldera egin genuen handik Madrilera joateko. Madrilatik hona etorri ginen.

- 3- Iritsi bezain pronto eskerrak eman nizkion jainkoari nire emaztearekin elkartzeagatik.
- 4- Gure ametsak oraindik ez dira bete, baina poliki-poliki betetzen joango dira.
- 5- Ezin eska dezaket egin dutena baino gehiago. Oso ongi hartu gaituzte eta hori asko da. Gurekin orain arte bezalakoak izaten jarrai dezatela, besterik ez.

Goizueta iruditan

XAPO aldizkarian, urtero izaten dugu herriari hainbat leku eta ikuspuntutatik begiratzeko aukera. Horretarako baliatzen dugu *Goizueta iruditan* atala. Herriko norbaiti argazkiak eskatzen dizkiogu, ba-koitzaren begietatik modu batera ikusten baita herria. Kasu honetan, XXV. XAPOren alea dela aitzakiatzat hartuta, herriari begiratuko diogu, baina atzerantz, garai bateko Goizueta eta orduko herritarrak ikusteko aukera izango dugu aurtengoan. Koloretan zein txuri-beltzean, ea asmatzen duzuen nor diren argazkietan ateratzen direnak!

Manolo Arozena eta Bautista Perurena Nafarroako Txapelketan. 1990

Nafarroa eta Iparraldeko bertsolariak elkartuz urtero antolatzen zen txapelketaren moldeari bueltaren bat eman nahian edo, 1990ean taldekako lehiaketa antolatu zuen “Nafarroako Bertsolarien Lagunak” elkar-teak. Hogeita lau bertsolarik eman zuten izena, tartean Sarrañ baserriko semea den Manolo Arozena eta Karretoko Batixta Perurena zenak.

Launa bertsolariz osatutako 6 talde egin ondoren, bost kanporaketa burutu ziren apirilaren 8an Goizuetan ospatu zen finalerako bi talde hoberenak aukeratzeko. Hurrengo Xapon emanen dugu luze eta zabal final horren berri.

Bi taldetan baina plaza berean kanta-tu zuten bi goizuetarrek aurrekanporaketan, Lekunberrin hain zuzen. Egun horretako ale batzuk eman aurretik esan behar da, Arozenak jaso zuela egu-neko saiorik onena egiten zuenarentzat paratua zegoen saria, eta bere taldea sailkatu zela astebetera gure herrian jo-katuko zen finalean kantatzeko.

**Mikel Taberna
gai-emaileak horrela
aginduta, agur honekin
hasi zen lanean Manolo:**

Arratsalde on lehendabiziko
nere arreba ta anai
bi talde gatoz bertso kantari
Taberna harturik artzai
norbait alperrik egon liteke
bertso sakonen batzua zai
Nafarroako bertsolaritza
dugu helburu eta gai
bizirik dela erakustea
besterik ez genduke nahi

Bi goizuetarren zortziko txikiko saioak dira ondorengo hauek:

Taberna

Martikorena, neska parranda zalea zara, Arozena aldiz, apeza, beti kontseju ematen ibiltzen den hoietakoa. Non eta, biek Malloak dantzalekuan egin duzue topo. Hiruna bertso zortziko txikian Martikorena hasita.

Martikorena

Gaur ere heldu det nik
Azpirozko gaina
eta nik dantzatutzen
ein det ahalegina
apaiz jauna ere gaur
hemen dago baina
ez dit harrapatuko
nere krabelina.

Arozena

Lehen hala zinan da
gaur ere gau txori
zu ikusteko izan dut
nik hainbeste zori
pekatu hori ez diot
esan nahi inori
kanpon zertan zabiltza
neskatx ergel hori.

Martikorena

Apaiz bihotzekua
zu ez hasarretu
ia egiten geran
gu biok moldatu
guk egin dezakegu
elkarrekin pekatu
geuk pekatua egin
eta zuk barkatu.

Arozena

Tentatzen hasi zera
zu zeure asmoaz
ni engainatu nahien
daukazu gogoaz
ni eskarmentatua
neskatx inozoaz
bide hortatik zuzen
inpernura zoaz.

Martikorena

Ez da gure bidea
bide txarrekua
apaiz honek bait dauka
kriston istilua
nerekin egin nahi du
orain mutikua
elizarako nahi du
bai monagilua.

Arozena

Gaur ere hortxe zaude
arraren ehizean
beti bezala buru
arinen haizean
ni haserreturikan
sartzen naizenean
konfesatzera zatoz
igande goizean.

Taberna

Argiñarena eta Perurena, biak idiak zarete. Gurdia oker doa. Hiruna bertso zortziko txikian Argiñarena hasita.

Argiñarena

Erantzuten saiako
ahal den azkarrena
zer idi klase dan hau
gauza nabarmena
trabeska dijoa ta
hori okerrena
izan ere idia
bait degu errena.

Perurena

Adituko zenduten
hoinbesten esanda
hau da nere albu
idiaren planta
izan ere badauka
haritza aineko hanka
honentzat bide onik ez
luzegia da ta.

Argiñarena

Zuk esan didazuna
ez dut hartzen aintzat
zerbait esatekoa
det nagusiantzat
baserriko pentsuak
ditu ta honentzat
gero lan astunena
plakoenarentzat.

Perurena

Igarriko 'iozute
jarrita begira
hala ez diran gauzak
esaten ari da
plazara juan eta
han buelta ta jira
itxura asko baina
harri gutxi tira.

Argiñarena

Egun baten sartua
hau bai baserrira
eta gerozko honetan
galeran jarri da
pisan ere bada
erraldean jira
gizen samarra data
hau mataderira.

Perurena

Kontestazioentzat
ez da denbora ona
hau da ganadua
albu dagona
nola joan liteke
hongana gizona
langile txarra baina
pentsu jale ona.

**Arozenaren
agur honek eman zion
bukaera Lekunberriko
saioari:**

Gaur izan degu Goizuetara pasatzeko hainbat zori gure bihotza putre zegona ia bihurtu da txori milagrorikan ez dela pasa kontatu zuek denori eskerrik asko txaloengatik eta zuek bide horri.

2005

4

3

1

2

Xapoko beste ale askotan bezala, Esteban Arotzenak Ttipi-Ttapa aldizkarian argitaratutako berriak erabiliko ditugu orain dela urte batzuk Goizueta gertatutako kontu batzuk berreskuratzeko. Oraingoan, 2005. urteari emango diogu gainbegirada.

Berri pozgarri batek eman zion urteari hasiera gurean. Urteberri eguneko goizeko 8:30ean haurra jaio zen Oxeguarda etxeko familian, ia-ia Nafarroako lehenengoa. Orduan jaiotako mutil hura pilotari profesionala da gaur egun: Beñat Apezetxea Apezetxea. (1 - argazkia)

Otsailean, inauterietan, pozik ibili zen Mozorroen Taldea, besteak beste, aurreko urtean baserri batzuetan sortutako "arazoak" konpondu zirelako.

Martxoan Korrika igaro zen hementik arrakasta ikaragarriarekin (24 kilometro saldu ziren bertan) eta, gainera, Goxaliri buruzko erreportaje zabala eskaintzen zuen Ttipi-Ttapa zerbitzu honek egoitza berria estreinatu zuenaren aitzakiarekin. (2 - argazkia)

Apirilean beste berri on bat: herriko 19 gazte sartu ziren suhiltzaile boluntarioen taldean.

Maiatza zen debutatzear zegoen Jon Apezetxea Esteban Arotzenak luze eta zabal elkarrizketatu zuenean. Eta hilabete berean bost neska-mutilek lehen jaunartze-festa ospatu zuten. (3 - argazkia)

Ekainean Aimar Olaizolak buruz-buruko bere lehen zapela lortu zuen Irujoren kontrako final gogoangarri

batean.

Uztailean, Antoka baserrian ateratako lau belaunalditako hainbat kideren argazkia agertzen zen aldizkarian. Baina, zein zen horren arrazoiak? Malen 60 urterekin birramondu zen, eta Arantxa, bere alaba, 38rekin amondu. Lorena zen haurra eta Nagore bere ama. (4 - argazkia).

Abuztuan bederatzi eguneko Ama-birjinak ospatu ziren. Aimar Olaizolak bota zuen itxaferoa, jakina.

Eta ezin dugu urtearen errepasoa bukatu azaroko Feriaren 2. edizioak izandako arrakasta aipatu gabe. Aurrenekoa handia izan bazen, 2005ekoak aurreikuspen guztiak hautsi zituen. Esate baterako, herri bazkarian 430 lagun elkartu ziren. Aurreko urtean baino 130 gehiago.

Zein da zure herriko putzu gustokoena?

POTTI

KASKADA. Herrin bertan, kortexa hartu gabe ta belartan eoteko komodoa

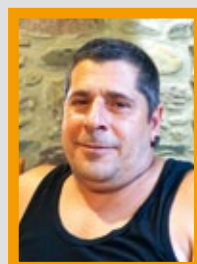
NEKANE

IBERO. Putzu bikaina dolako ta toallan lasai erren eoteko tokia re bai.

ANE

IBERO. Ttikitatik joten galako, politta delako ta haundia delako. Biño **IXKIBI** re bai, itzala dolako ta zerbette hartzeko aukera maten dulako.

SERGIO

MALENE. Praktikuna delako, ur garbia ta salto itteko aukera dolako.

OATTOLO

HERREROKO PIXTINA. Mendiko lasaitasunangatik.

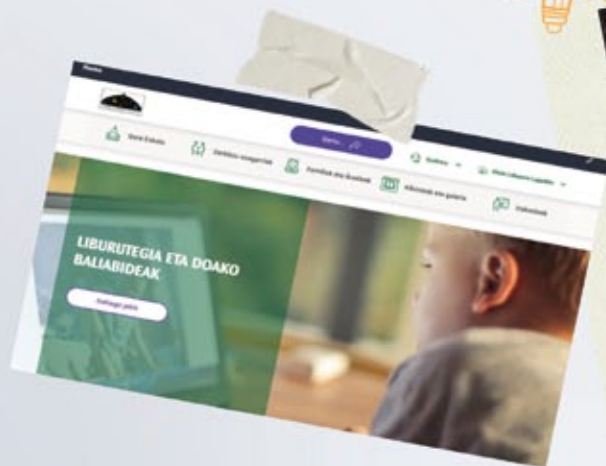
TALO

Ttikitan Ganyeikok **TELLEIra** joten giñan, oso gustokoa nun... Gero gazte garaian **KIXULABE**ra o **IBERO**ra joten giñan launak lasai erren eotera. Uain **HERRI INGURUKO EDOZEIN PUTZU** gustuko dut.

XALTO ESKOLAKO URTEKARIA

WEBgunea
familientzat.

- Erregistratu egin behar da EDUCA erabiltzaile izenarekin sartuz.
 - Atal desberdinak aurkitzen dira;
 - "Gure eskola"
 - "Zerbitzu osagarriak"
 - "Familiak eta ikasleak"
 - "Albisteak eta galeria"
 - "Irakasleak".
- Ekintzen, zerbitzuen eta hainbat konturen berri izateko ahalik eta eguneratuen dagoen webgunea da.

IRTEERAK:

Asko ikasi dute

- Legazpira** 2025ko urrian eskola guztia
- Larra-Belaguara** martxoan LH 5-6koak
- Donostiara** martxoan HH-LH4ra
- Zumaiara** apirilean DBH 1-2
- Arguedaseko SENDAVIVA** ekainean LHI-6
- Donostiara** ekainean HH
- Urbasara** ekainean DBH 1-2
- Bertiz Abentura Parkera** LH 5-6

BIXITAK:

Felix Loiarde

Luix Elizegi

J. Javier Etxeberria
Iñaki Bakero

Bolondresak:

EKINTZA AIPAGARRIAK

AUZOLANA

PATIO GARBIKETA

BURDINOLEN MUSEOA

KULTURARTEKOTASUNA

Kikilisalda
Gosari osasuntsuak

Lehen sorospen
tailerra

MURALA

EKINTZA AIPAGARRIAK

AZAROAK 25. TRATU ONEN EGUNA

IKASLE ORDEZKARIAK

2025-26

Ikasle ordezkariak

6. saioa

GONBIDAPENA: Maiatzaren 29an
11:35etan
TOKIA: Salto gela

AZAROAK 20. HAURREN NAZIOARTEKO EGUNA
GURE HAURRAK ERE BADIRA, Palestina

MINBIZIAREN KONTRAKO EGUN
SOLIDARIOA

ETA ESKOLEN ARTEKO

.TOPAKETAK

ESKOLARTEKO TOPAKETAK
ARESON

OSPAKIZUNAK

ANTZEZLANAK

GABONETAKO JAIALDIA

INAUTERIAK

SARIKETAK

II. SORMEN LEHIAKETA

XAMARIKO MIKROIPUIN
LEHIAKETA

ILARGI INDAKOETXEA MENDIZURI
SARITUA

URKI LARRALDE AROTZENA
SARITUA

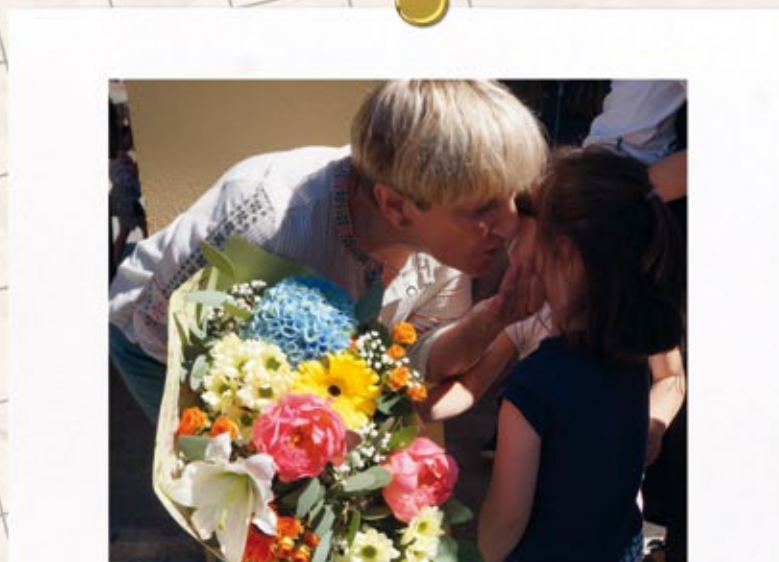
AZTARNA EKOLOGIKO TXIKIENAGATIK
SARITUAK

AGURRAK

2.DBHkoei agurra

MARI KARMENEN DESPEDIDA

25 urte galderak egiten... eta erantzunak entzuten

Xapo eskuetan hartu eta azken orrira joaten diren horietako bazara, seguru "Zure txanda" atala ezaguna egingo zaizula. Urtez urte, bi herritar jarri ditugu aurrez aurre, gai beraren inguruan bakoitzak bere ikuspegia eman dezan. Batzuetan ados, beste batzuetan ez hainbeste... baina beti zerbait interesgarria kontatzeko prest. Denak irakurgai dituzue <https://labur.eus/Xapoadizkaria> helbidean.

Dagoeneko badira 25 urte lehenbiziko Xapo hartan Josu Eskudero eta Amaia Tato galdera jostariak erantzuten jarri genituela. Hurrengo urtean Milagros eta Imanol ama-semeak gazteak eta emantzipazioaz jardun ziren. Zigor eta Ziortza herrira bizitzera etorri eta herritik kanpora joateari buruz aritu ziren... Eta horrela, 25 urte hauetan denetik pasa da atal honetatik: gazteak eta gurasoak, ikasleak eta langileak, baserritarrak eta herritarrak, pilotariak, musikariak, sukaldariak, futbolzaleak, tabernariak... Herrian gelditu direnak eta kanpora joan direnak. Kanpotik etorri eta Goizueta etxe bihurtu dutenak ere bai.

Bidean, gai asko ukitu ditugu: etxebizitza, lana, krisia, inauteriak, Peña Eguna, musika, pandemia, baserria, futbola, pilota... Eta gauza batez konturatu gara: urteak pasatuta ere, galdera on batek beti ematen du zer pentsatua.

Goizueta ere ez da lehengoa. Herria aldatu da, gu ere bai. Ohitura batzuk galdu dira, beste batzuk sortu. Teknologia etorri da, bizimodua ere aldatu da... Baina bada gauza bat berdín mantendu dena: herriko jendeak beti daukala zer kontatua.

Aurtengoa Xaporen 25. zenbakia izanik, aurten zuei pasa nahi dizuegu txanda.

Ez pentsatu gehiegi. Boteprontoan bururatzen zaizuenak ere balio du. Azken finean, horixe baita "Zure txanda" atalaren grazia.

Orain bai, ZURE TXANDA da. Zuk... zer erantzungo zenuke?

- Zein da azken 25 urteotan Goizuetan gehien aldatu den gauza?
- Eta zein da, zorionez, berdín mantendu dena?
- Zer ez litzateke sekula galdu behar Goizuetan?
- Aukera izango bazenu, zer aldatuko zenuke bihartik aurrera?
- Eta hemendik 25 urtera, zer titular irakurri nahiko zenuke Xaporen 50. zenbakian?

